

Wrocław, 17 maja 2018 roku

WK.WR.40.10.2018.431

**Pan
Marek Długozima
Burmistrz Gminy Trzebnica**

**pl. Marszałka J. Piłsudskiego 1
55-100 Trzebnica**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561) przeprowadziła w okresie od 16 stycznia do 30 marca 2018 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Trzebnica. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 30 marca 2018 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Ponadto w okresie od 12 do 27 marca 2018 r. przeprowadzona została kontrola gospodarki finansowej Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Trzebnicy. W oparciu o ustalenia kontroli, ujęte w odrębnym protokole, podpisanym 27 marca 2018 r., Izba wystosowała do Dyrektora tej jednostki wystąpienie pokontrolne, które przekazano Panu Burmistrzowi do wiadomości.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy Trzebnica nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie dochodów budżetowych

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych sporządzonych za 2016 r. zawyżono: skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych o kwotę 315,67 zł, skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) o kwotę 4.513,67 zł (w podatku od nieruchomości) oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa o kwotę 138 zł (w podatku od nieruchomości – odroczenie terminu płatności). Zaniżono natomiast skutki udzielonych w tym okresie ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) o kwotę 315,67 zł w zakresie podatku od środków transportowych. Było to niezgodne z zasadami sporządzania sprawozdań budżetowych, określonymi w § 3 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 lit. b) w związku z § 8 ust. 3 załącznika nr 39 do obowiązującego wówczas rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.). W trakcie kontroli sporządzono stosowne korekty przedmiotowych sprawozdań.

W odniesieniu do dwóch, na siedmiu objętych kontrolą, podatników opłacających podatek w formie łącznego zobowiązania pieniężnego w 2016 r. stwierdzono, że organ podatkowy nie przestrzegał zasady określonej w art. 55 § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze

zm., obecnie Dz.U. z 2018 r. poz. 800), zgodnie z którą jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.

W zakresie długu publicznego

W sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec IV kwartału 2017 r., Gmina nie wykazała zobowiązania w kwocie 277.623,85 zł, wynikającego z zawartej umowy spłaty wierzytelności nr 64102052260000610205808110 z 10 sierpnia 2017 r. Było to niezgodne z §2 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 9 rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773) stanowiącym, że w układzie przedmiotowym prezentowane są zobowiązania, o których mowa w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 72 ust. 2 ustawy, wynikające z tytułów dłużnych: umów nienazwanych o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu.

W 2017 r. Gmina Trzebnica oraz BOŚ Capital spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie zawarły umowy sprzedaży, leasingu, dzierżawy oraz przedwstępne umowy odkupu, sporządzone w formie trzech aktów notarialnych: nr 18598/2017 (dotyczy stadionu miejskiego), nr 18602/2017 (dotyczy hali sportowej) oraz nr 18606/2017 (dotyczy targowiska miejskiego). Na podstawie zawartych umów sprzedaży Gmina sprzedała spółce BOŚ Capital stadion miejski, halę sportową oraz targowisko miejskie wraz z gruntami. Następnie spółka BOŚ Capital na podstawie zawartych umów dzierżawy (dotyczyły gruntów) i umów leasingu (dotyczyły stadionu miejskiego, hali sportowej i targowiska miejskiego), zobowiązała się przekazać gminie (dzierżawcy i korzystającemu), do używania i pobierania pożytków na czas określony, przedmiot dzierżawy i leasingu. Na podstawie zawartych umów przedwstępnych, spółka BOŚ Capital, pod określonymi w tych umowach warunkami, zobowiązała się sprzedać gminie przedmiotowe nieruchomości a gmina zobowiązała się do ich nabycia. Mechanizm leasingu oparty o umowę sprzedaży, leasingu operacyjnego oraz przedwstępną umowę odkupu zawiera zobowiązanie gminy do nabycia przedmiotowych nieruchomości po zakończeniu okresu, na jaki umowy zostały zawarte, po cenie niższej od wartości rynkowej z dnia nabycia (§1 ust. 1 ww. trzech umów przedwstępnych). Spełniony jest więc jeden z warunków określonych w art. 3 ust. 4 pkt 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2017 r. poz. 2342 ze zm., obecnie obowiązujący Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.). Oznacza to, że mamy do czynienia z leasingiem o cechach leasingu finansowego. Art. 3 ust. 4 powołanej ustawy o rachunkowości stanowi, że jeżeli jednostka przyjęła do używania obce środki trwałe na mocy umowy, zgodnie z którą jedna ze stron, zwana dalej „finansującym”, oddaje drugiej stronie, zwanej dalej „korzystającym”, środki trwałe do odpłatnego używania lub również pobierania pożytków na czas oznaczony, środki te zalicza się do aktywów trwałych korzystającego po spełnieniu jednego z warunków określonych w ust. 4. Z kolei w uchwale nr 16/11 Komitetu Standardów Rachunkowości z 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia znowelizowanego Krajowego Standardu Rachunkowości nr 5 „Leasing, najem i

dzierżawa” (dalej KSR nr 5) w pkt II.6. określono, że leasing finansowy jest to umowa leasingu, która spełnia przynajmniej jeden z warunków określonych w art. 3 ust. 4 powołanej ustawy o rachunkowości. KSR nr 5 stanowi, że: „Przedmiot umowy leasingu finansowego wykazywany jest w księgach rachunkowych korzystającego jako składnik aktywów trwałych podlegających amortyzacji, a drugostronnie jako zobowiązania finansowe. Odpisów amortyzacyjnych od przedmiotu leasingu dokonuje korzystający. Wartość początkową przedmiotu leasingu finansowego, stanowiącą odpowiednik ceny jego zakupu, ustala się jako niższą spośród: - wartości rynkowej przedmiotu leasingu, ustalonej na moment rozpoczęcia leasingu lub - wartości bieżącej opłat leasingowych, ustalonej za pomocą stopy procentowej leasingu lub stopy procentowej korzystającego”. W związku z przekroczeniem progów o których mowa w art. 3 ust. 6 powołanej ustawy o rachunkowości, gmina Trzebnica zobowiązana była w pełni do stosowania przepisów art. 3 ust. 4 tej ustawy. Wartość przedmiotów leasingu została wykazana w ww. umowach leasingu w kwotach netto i wynosiła łącznie 7.327.100 zł (hala sportowa 2.765.400 zł, stadion miejski 2.350.700 zł, targowisko 2.211.000 zł). Powyższe kwoty stanowią dla Gminy z jednej strony wartość początkową składników aktywów trwałych podlegających amortyzacji, a z drugiej strony zobowiązanie finansowe. Zobowiązania wynikające z zawartych ww. umów w formie aktów notarialnych, w części dotyczącej leasingu, powinny zostać zaliczone do długu, gdyż są to umowy leasingu zawarte z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy stosownie do § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz.U. Nr 298 poz. 1767) oraz wykazane w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec IV kwartału 2017 r. stosownie do § 2 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 9 powołanego rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 r., który stanowi, że: „W układzie przedmiotowym prezentowane są zobowiązania, o których mowa w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 72 ust. 2 ustawy, wynikające z tytułów dłużnych: (...) umów leasingu zawartych z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy (tzw. leasing finansowy), (...)”.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Burmistrz Gminy Trzebnica na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077), art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości oraz Skarbnik Gminy Trzebnica – na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie

stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 109), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 lit. b) w związku z § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2018 r. poz. 800), w szczególności w zakresie zaliczania wpłaty, która nie pokrywa zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę, stosownie do art. 55 § 2 ustawy.
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniu Rb-Z zobowiązań jednostki z tytułu przedmiotowych umów leasingu (tzw. leasingów finansowych) oraz umowy spłaty wierzytelności, według tytułów dłużnych, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 9 rozporządzenia.
4. Dokonywanie prawidłowej kwalifikacji zawieranych umów zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.) oraz prawidłowe ewidencjonowanie operacji gospodarczych dotyczących zawieranych umów.

Stosownie do postawień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Mateusz Stanisław

Przewodniczący Rady Miejskiej w Trzebnicy